Ankenævnet for Forsikring

Den 16. september 2015 blev i sag nr. 86561:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsopsparing i AP Pension. Han klager over, at selskabet afviser, at han ikke er blevet kompenseret for at afstå sin ydelsesgaranti i pensionsopsparingen, og at selskabet ikke har givet ham en fyldestgørende begrundelse.

Selskabet har henvist til, at de kompensationer, der kun er udbetalt til visse medlemmer, er udregnet efter en kompensationsmodel, som er godkendt og vurderet rimelig af Finanstilsynet.

Selskabet henviser endvidere til, at kompensationsmodellen bygger på en kollektiv beregning inden for de enkelte kundegrupper, og der er taget udgangspunkt i de garantier, der var gældende på de tidspunkter, hvor de respektive omvalg har fundet sted.

Selskabet har desuden anført, at det har opfyldt sin informationspligt, og at der ikke kan stilles krav om, at selskabet skal stille beregninger til rådighed, uddybe sine forklaringer om kompensationsmodellen, foretage individuelle beregninger eller fremlægge selve kompensationsmodellen.

Det fremgår af sagen, at klageren i 2011 overgik fra en ordning med gennemsnitsrente til en ordning med markedsrente. I slutningen af 2014 indsatte selskabet en kompensation på pensionsopsparingen for visse af de kunder, som havde foretaget et sådant om-

valg. Selskabet havde konstateret, at disse kunder i forbindelse med omvalget ikke var blevet tilstrækkeligt kompenseret for at opgive ydelsesgarantien i deres eksisterende gennemsnitsrenteprodukt. Klageren modtog imidlertid ikke kompensation.

Af klageskemaet dateret 6/8 2014 fremgår bl.a.:

"Jeg klager over at jeg ikke vil modtage kompensation for levetidsmerhensættelse fra AP Pension for et pensionsvalg jeg foretog i 2011.

Jeg klager over at AP Pension ikke vil giver en fyldestgørende information om baggrunden for at jeg ikke vil modtage kompensation.

Baggrund:

Jeg har haft en pensionsordning i Finanssektorens Pensionskasse (FSP) siden 1978.

I 2002 skiftede jeg arbejdsgiver og min pensionsordning blev efterfølgende ændret til en hvilende ordning.

Pr. 1. januar 2011 androg min samlede pensionsopsparing ved FSP kr. 1.633.485,-. (bilag 1.)

I april 2011 modtager jeg brev fra FSP (bilag 2.) hvori det anbefales at jeg skifter investeringsform fra gennemsnitsrente til markedsvilkår fsv. angår min opsparing. Risikodækningerne forbliver i gennemsnitsrentemiljøet.

I brev dateret 6. maj 2011 modtager jeg rykker fra FSP (bilag 3.) omkring mit evt. valg. Jeg havde i den mellemliggende periode været i telefonisk kontakt med FSP idet jeg ønskede uddybende oplysninger herunder gjorde jeg opmærksom på at jeg ønskede en individuel beregning samt at jeg ikke kunne bruge deres vejledende eksempelberegninger på deres hjemmeside, idet det ikke var muligt at lave disse for hvilende ordninger. Dette ønske kunne FSP ikke imødekomme.

Ud fra de, på dette tidspunkt, tilgængelige oplysninger vælger jeg at skifte investeringsform til markedsrente.

I brev dateret 23. maj 2011(bilag 4.) modtager jeg en bekræftelse fra FSP om at jeg har valgt at skifte investeringsform. Af brevet fremgår også at jeg kan fortryde mit valg idet Finanstilsynet har bedt FSP udarbejde supplerende materiale. Finanstilsynet mener ikke det tidligere udsendte materiale fra FSP fremstår tilstrækkeligt afbalanceret i sin beskrivelse af fordele og ulemper.

Via mail forespørger jeg 30. maj 2011 (bilag 5.) b la. om hvor eller hvordan jeg får adgang til Finanstilsynets henstillinger. FSP svarer samme dag (bilag 6.) at der ikke er tale om en offentlig henstilling, men at det er i en løbende dialog, at Finanstilsynet har opfordret FSP til at udsende supplerende oplysninger. FSP forventer dog ikke at de supplerende oplysninger indeholder flere informationer, end dem man kan finde på deres hjemmeside.

I brev dateret 14. juni 2011 (bilag 7.) fremsender FSP supplerende materiale med mulighed for fortrydelse af tidligere valg. På det foreliggende grundlag vælger jeg ikke at ændre mit tidligere valg.

I september 2012 modtager jeg brev fra AP Pension (bilag 8.) hvori de oplyser at fusionen mellem FSP og AP Pension er en realitet idet Finanstilsynet den 26. september har godkendt denne. AP Pension skriver at de har overtaget forpligtelserne samt at de er mit nye pensionsselskab. Jeg får samtidigt oplyst at min pensionsordning forsætter uændret.

I marts 2013 modtager jeg brev fra AP Pension (bilag 9.) med tilbud om at overfører min pensionsordning til AP Netlink (markedsrente) AP Pension ønsker mit svar senest 7. april 2013, uanset om jeg vil overføre eller ikke. For mit vedkommende drejede det sig om min forsikringsdel, idet min pensionsdel allerede var i markedsrente. Hvilket jeg valgte i 2011.

I brev dateret marts 2013 modtager jeg en rykker fra AP Pension (bilag 10.) omkring mit valg. Jeg havde i den mellemliggende periode været i telefonisk kontakt med AP Pension. Idet jeg ønskede uddybende oplysninger herunder en individuel beregning af et evt. valg. AP Pension oplyste at dette ikke var muligt. Der ville først blive foretaget en individuel beregning når jeg havde valgt om. Jeg blev henvist til de vejledende eksempler i deres brev af marts 2013. Med baggrund i manglende oplysninger valgte jeg, ikke at foretage et valg.

Primo april 2014 bliver jeg opmærksom på en nyhedsartikel på AP Pensions hjemmeside (bilag 11.) 'Kompensations til kunder i det tidligere FSP Pension'. I artiklen meddeler AP Pension at tidligere kunder i FSP Pension der i 2011 foretog et omvalg vil blive kompenseret for at have sluppet garantier på deres pensionsordninger. Derudover var der et link til Finanstilsynets afgørelse dateret 2. april 2014.

Af Finanstilsynets afgørelse (bilag 12.) fremgår der en Sagsfremstilling, Retlige grundlag og Finanstilsynets vurdering. Finanstilsynet påtaler at AP Pension ved omvalg for medlemmer i FSP i 2011, 2012 og 2013, undlod at udbetale merhensættelser til forventet længere levetid. Finanstilsynet påbyder AP Pension at informere alle omvalgte medlemmer om b.la. baggrunden for kompensationen. Samt informere berørte medlemmer om, at de vil modtage kompensation.

Ultimo juni 2014 modtager jeg brev fra AP Pension dateret 27. juni 2014 (bilag 13.). Hvori de oplyser mig at jeg ikke vil modtage en kompensation idet den kundegruppe som min pensionsordning er en del af, ikke havde garantier med en værdi, der berettiger til kompensation. Som baggrund for kompensationen nævner AP Pension alene, at de pågældende kunder blev ikke i tilstrækkeligt omfang kompenseret for ændringen i deres garantiforhold.

Efterfølgende har jeg været i mailkorrespondance med AP Pension (bilag 14.) hvori jeg beder dem forklare mig baggrunden for at jeg ikke vil modtage en kompensation. AP Pension henviser mig til deres brev dateret 27. juni 2014 (bilag 13.) og meddeler mig at de ikke uddyber beregningerne yderligere. AP Pension fastholder efterfølgende flere gange at de ikke vil uddybe beregningerne, idet de ikke mener at de er forpligtet til dette. AP Pension mener at de i den specifikke sag lever op til de informationsregler, som de skal.

Konklusion:

Jeg står nu i en situation, hvor jeg i Finanstilsynets brev til AP Pension (bilag 12.) dateret 2. april 2014 under afsnit 2. Sagsfremstilling b la. kan læse.

At FSP for at sikre, at medlemmernes ydelsesgarantier kunne indfries, havde henlagt regnskabsmæssige styrkelser (merhensættelser) udover medlemmernes depot. At medlemmerne ved omvalget i 2011 overgik til et tegningsgrundlag med samme utilstrækkelige lave levetider som tidligere.
At en anden del af merhensættelserne skulle kompensere for, at tegningsgrundlaget antog restlevetider som lå væsentlig under de levetider som måtte forventes.
At AP Pension ved omvalg i 2012 og 2013 forskels behandlede FSP medlemmer alt efter om de var i en ordning i gennemsnitsrente eller i en ordning med markedsrente og forsikringsdækninger i gennemsnitsrente.
At AP Pension ved omvalg i 2012 og 2013 ikke gav medlemmerne mulighed for en individuel konsekvens beregning før og efter omvalg.
At de eksempler som AP Pension præsenterede medlemmer på markedsrente for, var ukorrekte idet de ikke indeholdt beregningstekniske antagelser omkring nye levetidsantagelser.

Under afsnit 4. Vurderinger, b la. kan læse:
At en del af merhensættelserne skulle kompensere for utilstrækkelige restlevetider samt at det er Finanstilsynets vurdering, at det under alle omstændigheder er egenkapitalens risiko, at der er hensat tilstrækkelige midler. At Finanstilsynet vurder at hensynet til at sikre rimelighed overfor den enkelte forsikringstager, vægter højere end hensynet til selskabets solvens.
At betaling af fremtidige levetidsunderskud før omvalget, var sikret via levetidsmerhensættelser.
At Finanstilsynet ikke finder det rimeligt overfor den enkelte forsikringstager, at lade betalingen for utilstrækkelig levetidsantagelser påhvile forsikringstageren jf. FIL § 20 og 21. Det ville derimod have været rimeligt, at forsikringstagerne medtog værdien af merhensættelserne til en længere levetid.
Samt at Finanstilsynet er af den opfattelse, for så vidt angår omvalget i 2011, at dette, vedrørende risikoelementet dødelighed var i strid med lovgivningen jf. FIL § 21, stk. 1 og § 20, stk. 1 og 2.

Derudover vurder Finanstilsynet at, tegningsgrundlaget som medlemmerne kunne vælge om til i 2011, var ubetryggende og således i strid med FIL § 21, stk. 1 og § 20, stk. 1, nr. 2. samt FIL § 21, stk. 3.

Jeg kan ikke få information omkring baggrunden for, hvorfor jeg ikke vil modtage en kompensation. Dvs. jeg kan ikke få information om den del af merhensættelsen på omvalgtidspunktet der skulle kompensere for utilstrækkelige restlevetider. Derudover kan jeg pt. ikke få information om den eventuelle konsekvens for min pensionsforventning, når man tager højde for levetidsforbedringer. Dette må jeg vente på til ult. 2014 eller primo 2015. Det er stærkt utilfredsstillende og ikke rimeligt.

Det er svært for mig at have fuld tiltro til AP Pensions afgørelse vedrørende den levetidsmerhensættelse, der vedrører min pension. Dette har jeg svært ved med baggrund i den måde, omvalgene fra 2011 og frem er blevet håndteret på, Finanstilsynets redegørelse (bilag 12.) samt Finanstilsynets påtaler og ikke mindst påbud.

Finanstilsynets redegørelse af 2. april 2014 åbner for mange vinkler og ting jeg ikke havde kendskab til. Jeg har med min kommunikation med AP Pension ikke formået at få de oplysninger jeg mener jeg har krav på. Jeg mener at AP Pension stædigt fastholder sin måde at tænke på og nægter at accepter forandringer.
…
Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg klager over at jeg ikke vil modtage kompensation for levetidsmerhensættelse fra AP Pension for et pensionsvalg jeg foretog i 2011.

Jeg klager over at AP Pension ikke vil giver en fyldestgørende information om baggrunden for at jeg ikke vil modtage kompensation."

Selskabet har i brev af 11/9 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**AP Pensions holdning**

…

AP Pension skal principalt begære sagen afvist efter vedtægtens §§ 2 og 4, idet sagen har været behandlet af Finanstilsynet, jf. Finanstilsynets afgørelse af 2. april. 2014 og henset til, at AP Pension for Finanstilsynet har forelagt en rimelig model for udbetaling af kompensation for at kunderne overtog risikoen for at slippe den garanterede pensionsordning. Modellen er godkendt af Finanstilsynet og tiltrådt af Det Finansielle Virksomhedsråd jf. nedenfor.

For det tilfælde at Nævnet finder, at Nævnet desuagtet kan realitetsbehandle klagen, skal selskabet anføre:

1. at klager er blevet rimeligt kompenseret i forbindelse med Pensionsvalg 2011, hvor han modtog en omvalgsbonus på 2 %.

2. at klager ikke tilhørte en kundegruppe, hvor garantierne berettiger til kompensation ud over den kompensation, som blev givet i forbindelse med omvalget i 2011.

3. at kompensationen tilsikrer at alle, der valgte om ved Pensionsvalg 2011, bliver kompenseret rimeligt i forhold til de værdier, der var tilknyttet garantierne i den kundegruppe, som den enkelte kunde tilhørte før valget.

4. at klager har fået information om baggrunden for, hvorfor han ikke er berettiget til kompensation.

5. at klager årligt modtager en pensionsoversigt, herunder også en prognose, som laves årligt på baggrund af AP Pensions aktuelle forventninger til, hvad klager vil få udbetalt (en prognose). Tilsvarende beregnes pensionen årligt, når ordningen er under udbetaling.

6. at AP Pension har givet klager de oplysninger, som selskabet i henhold til Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014 er forpligtet til at give.

7. At klager ikke har krav på beregninger eller lignende, men må have tillid til den beregningsmodel for kompensation, som Finanstilsynet har godkendt, og som er tiltrådt af det Finansielle råd ved afgørelse af 2. april 2014.

Begrundelse

Baggrund

Klager blev som led i sin ansættelse i 1978 optaget i FSP Pension (nu AP Pension).

Klager er oprindeligt optaget i FSP Pension på en ordning i gennemsnitsrente. Klager fratrådte sin stilling i 2002, og hans ordning blev herefter hvilende. I 2011 tog klager imod et til-

bud fra FSP Pension om at vælge sig over i markedsrente. Han blev herved omfattet af regulativ FSP Traditionel (Bilag A) og investeringsbetingelserne (Bilag B).

I forbindelse med fusionen mellem FSP Pension og AP Pension fik alle hvilende kunder i FSP i marts 2013 tilbud om at flytte deres opsparing til AP NetLink (klagers Bilag 9), hvor der var flere muligheder for at investere, end i de fonde, der var tilknyttet ordningerne i det tidligere FSP Pension. Klager valgte dog ikke at tage imod tilbuddet.

Det bemærkes, at klagers pensionsordning ikke er under udbetaling på nuværende tidspunkt.

Pensionsvalg 2011
Klager havde forud for sit omvalg i 2011 sin pensionsordning i gennemsnitsrente med ydelsesgaranti (Klasse I).

FSP Pension tilbød efter ønske fra medlemskredsen i april 2011 ca. 12.000 kunder, der havde opsparing i et gennemsnitsrentemiljø, at skifte pensionsordning til et markedsrentemiljø uden ydelsesgaranti.

Tilbuddet om omvalg var en følge af, at afkastet i en årrække med faldende rente havde været under pres og medført, at pensionerne ikke var blevet reguleret, hvilket medførte en vis kritik fra kunderne og et ønske om mulighed for at skifte til markedsrente.

Markedsrente er tegnet i forsikringsklasse III. Der er med klasse III produkter tale om en velkendt produkttype, som er defineret i det første livsforsikringsdirektiv af 5. marts 1979 (79/267/EOEF). At der med markedsrente/unit link således er tale om et ugaranteret grundlag, hvor kunden og ikke selskabet bærer risikoen, følger af mangeårig regulering, idet livsforsikringsdirektiverne er implementeret i dansk ret, herunder lov om finansiel virksomhed.

Informationsmateriale
Klager fik i forbindelse med Pensionsvalg 2011 tilsendt følgende materiale:
- Brev april 2011 med tilbud om omvalg inkl. faktaark (klagers Bilag 2) og brochure (Bilag C)
- Brev af 23. maj 2011 (Klagers Bilag 4)
- Brev af 14. juni 2011 (Klagers Bilag 7) med informationsmateriale samt mulighed for at fortryde omvalg frem til 30. juni 2011.

Derudover var der henvisninger til FSP's hjemmeside, hvor der ud over brochurematerielet også lå spørgsmål-svar (vedlagt som Bilag D). Der blev endvidere afholdt informationsmøder flere steder i landet.

På foranledning af Finanstilsynet, som i maj/juni 2011 havde gennemgået omvalgsmaterialet i forbindelse med Pensionsvalg 2011 udsendte FSP Pension d. 14. juni 2011 supplerende omvalgsmateriale.

Ved vurderingen af omvalgsmaterialet skal der tages udgangspunkt i det samlede materiale, som kunderne modtog (april og juni 2011), idet kunderne fik mulighed for at ændre deres oprindelige valg efter modtagelsen af det supplerende materiale i juni 2011. Kunderne har således først i juni 2011 truffet deres endelige valg, og det er derfor dette tidspunkt, der skal anvendes som udgangspunkt for vurderingen af materialet.

Der blev i forbindelse med Pensionsvalg 2011 givet en omvalgsbonus på 2 % til de medlemmer i det tidligere FSP, som valgte om til markedsrente. Der fremgår bl.a. således af klagers Bilag 2:

'FSP kan tilbyde en omvalgsbonus til de medlemmer, der vælger om, da renten nu er lavere end i 2009. Det kan vi, fordi der frigives kapital (styrkelser til markedsværdi), når medlemmerne forlader gennemsnitsrentemiljøet, og det er den kapital, der kan udbetales. Bonussen udgør p. t. 2 % og kan derved delvist opveje udgiften til kursværnet.'

Af klagers Bilag 4 fremgår: *'Renten er faldet i april måned, og det betyder, at kursværnet nu er nedsat til 4,3 %. Det vil også gælde for dig, da FSP's bestyrelse har besluttet, at det aktuelle kursværn skal betales af alle medlemmer, som pr. 1. juni 2011 skifter investeringsform. Herved behandles alle medlemmer ens, samtidig med at et kursværn på 4,3 % afspejler det renteniveau, hvor FSP's afdækninger er blevet fjernet. Kursværnet opvejes til gengæld delvist af din omvalgsbonus, som er uændret på 2 %.'*

Et omvalg til markedsrente betød, at klager skulle betale kursværn på 4,3 % efter PAL samt fik tilskrevet en omvalgsbonus på 2 % efter PAL. Både omvalgsbonus og kursværn blev beregnet på baggrund af den opsparing, der blev flyttet fra gennemsnitsrente til markedsrente.

På baggrund af den finansielle situation omkring tidspunktet for omvalget i 2011 var det nødvendigt med et kursværn, jf. det anmeldte tekniske grundlag for FSP Pension samt de månedlige indsendte redegørelser for kursværnets størrelse.

Kursværn indføres, når aktiverne er mindre end hensættelserne på den garanterede ydelse. Kursværnet indebar, at det kostede en procentsats af opsparingen at skifte fra gennemsnitsrentemiljøet til markedsrente. Kursværn skal sikre, at værdierne ikke udhules for de medlemmer, der blev i gennemsnitsrente.

Selskabet kan generelt oplyse følgende om omvalgsbonus i forbindelse med FSP's omvalg i 2011:

Der eksisterede ikke kollektivt bonuspotentiale på FSP Pensions rentegrupper på omvalgstidspunktet, og det var derfor ikke relevant at udlodde kollektivt bonuspotentiale.

FSP Pensions bestyrelse besluttede alligevel at udlodde 2,35 % før PAL i omvalgsbonus fra egenkapitalen (2,0 % efter PAL) og mindskede derved effekten af kursværnet for den enkelte kunde.

Derudover blev der eftergivet en skyggekonto på 1.377 mio. kr., svarende til cirka 15 % af de omvalgte hensættelser, jf. FSP Pensions anmeldelse af 21. december 2011.

Skyggekontoen er udtryk for, at der i en periode ikke har været tilstrækkeligt afkast til både at leve op til ydelserne og til at betale basiskapitalens risikoforrentning. Basiskapitalens opsparede tilgodehavende på skyggekontoen vil senere kunne opkræves af medlemmets afkast, såfremt afkastforholdene giver mulighed for det. Eksempelvis blev der i 2012 opkrævet 68 mio. kr. af den tilbageværende skyggekonto. Skyggekontoen udgjorde derfor på omvalgstidspunktet et væsentligt aktiv for FSP Pension, og eftergivelsen havde derfor en ikke ubetydelig værdi for kunderne. Opkrævningen i 2012 til basiskapitalen kunne have været markant højere opgjort efter den nye rentekurve, men AP Pension besluttede at lade forskellen tilfalde kollektivt bonuspotentiale til kundernes fordel.

I diverse informationsmateriale (herunder klagers Bilag 2 og 4) i forbindelse med omvalget er klager orienteret om kursværn og niveauet for omvalgsbonus. Klager var således fuldt bekendt med niveauet for omvalgsbonus og har accepteret omvalg på disse vilkår.

Aftale- og beregningsgrundlag
Omvalget i 2011 indebar ikke ændringer i pensionsregulativerne, der således fortsat var gældende for samtlige kunder i samme afdeling.

Det fremgår af § 10 i regulativet for FSP Traditionel (Bilag A), at: *'Pensionernes og ydelsernes størrelse og værdi beregnes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet.'*

I forbindelse med Pensionsvalg 2011 anmeldte selskabet d. 28. juli 2011 teknisk grundlag (Bilag E) som blev suppleret af anmeldelse af teknisk grundlag af 30. november 2011 (Bilag F). Under afsnit 1.2.1 med anmeldte satser, anføres således:

'Opsparingen omvalgt ved Pensionsvalg 2011 forrentes med markedsrenten og grundlaget for prognoser for alderspension samt fastsættelse af alderspension er ugaranterede. Dvs. både opgørelsesrenten, den tekniske rente og risiko grundlaget kan ændres ved ny anmeldelse. Indtil dette sker, benyttes den hidtidige opgørelsesrente, tekniske rente og risikogrundlag for det enkelte grundlag med beregning af prognoser og ugaranterede omregningsgrundlag ved alderspensionering.'

Finanstilsynet har ikke haft bemærkninger til anmeldelsen, heller ikke i forbindelse med de netop afsluttede sager om Pensionsvalg 2011, jf. nedenfor.

Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014
Finanstilsynet traf - efter forelæggelse for Det Finansielle Råd, hvor også Forbrugerombudsmanden deltog - afgørelse om omvalget ved afgørelse af 2. april 2014 (klagers Bilag 12).

AP Pension har i løbet af 2013 vurderet, at ikke alle omvalgte medlemmer i 2011 blev kompenseret i tilstrækkelig grad for værdien af de garantier, der tilhørte nogle kundegrupper i de tidligere FSP. Selskabets bestyrelse har i december 2013 derfor besluttet at hensætte et større beløb til kompensation til en gruppe medlemmer svarende til værdien af de garantier, som de har frasagt sig ved omvalg til markedsrente. Det vil sige en kompensation, som rækker ud over de 2 %, som blev givet kollektivt af FSP i 2011.

AP Pension har været i dialog med Finanstilsynet om metoderne for beregning af en sådan kompensation, således at det sikres at kompensationen er rimelig for alle kunder.

Samtidig har Finanstilsynet gennemgået forholdene ved pensionsvalg 2011, herunder overholdelsen af FiL § 43 (informationspligter, god skik) og rimelighedsbetragtninger (FiL § 20) - det samme gælder platformskifte i 2012 (benævnt '7000 policer') og 2013 (benævnt '9000 policer'), som klager dog ikke har benyttet sig af.

Det følger af Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014, at kompensationsmodellen er rimelig såvel for den enkelte kunde som for kundefællesskabet. Afgørelsen er på grund af sagens principielle karakter blevet forelagt Det Finansielle Råd (jf. klagers Bilag 12).

Det fremgår af afgørelsen, at *'Finanstilsynet har gennemgået principperne i AP Pensions model for kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013. [...]*

Det er Finanstilsynets vurdering, at modellen fremlagt af AP Pension sikrer medlemmerne en rimelig behandling af medlemmerne i overensstemmelse med principperne anført herover.'

Den model, som AP Pension har fremlagt, og som Finanstilsynet finder sikrer medlemmerne en rimelig behandling, tager udgangspunkt i værdien af de garantier og det aftalegrundlag, som har været gældende forud for omvalgene.

Nogle kundegrupper har haft garantier med en værdi, der i henhold til den godkendte model berettiger dem til kompensation. Andre kundegrupper har ikke haft garantier af værdi, der berettiger til kompensation.

Modellen, som Finanstilsynet har godkendt, og hvis hovedtræk er beskrevet i Finanstilsynets afgørelse, resulterer i, at flertallet af de kunder i de kundegrupper, der har deltaget i omvalget i 2011, ikke har ret til kompensation, fordi gruppen ikke havde garantier af værdi, der berettiger hertil.

Klager er ikke blandt de kunder, der vil modtage en kompensation. Det skyldes, at den kundegruppe, som klagers pensionsordning var del af, ikke havde garantier med en værdi, der berettiger til yderligere kompensation. Ved Pensionsvalg 2011 fik alle, herunder også klager, en omvalgsbonus på 2 % i forbindelse med at de slap deres garanti. Når klager er blandt de kunder, der ikke modtager yderligere kompensation, skyldes det således, at værdien af garantien på klagers ordning ikke berettigede til yderligere kompensation.

Finanstilsynet har ud over påtale om, at AP Pension skal yde yderligere kompensation til nogle kunder i overensstemmelse med den model, som AP Pension havde fremlagt for Finanstilsynet, ikke fundet grundlag for yderligere konsekvenser af Pensionsvalg 2011.

Finanstilsynet har endvidere behandlet en sag på baggrund af henvendelser fra Foreningen Pensionist i FSP, repræsenteret ved … Foreningen har henvendt sig med ønske om, at Finanstilsynet tog stilling til overholdelsen af god skik ved Pensionsvalg 2011. Ved mail af 8. april 2014 har Finanstilsynets (ved Forbrugerkontoret) svaret foreningen og henvist til Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014, idet det fremgår: *'Henset til den trufne afgørelse, og henset til, at AP Pension for Finanstilsynet har forelagt en rimelig model for udbetaling af kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013, betragter Finanstilsynet sagen for afsluttet.'* Korrespondancen vedlægges som Bilag G.

AP Pension vedlægger endvidere brev fra Finanstilsynet til Forbrugerombudsmanden af 31. marts 2014 som Bilag H. Heraf fremgår bl.a. følgende:

'For så vidt angår den problemstilling omkring pensionsnedskrivninger pga. ændrede levetidsforudsætninger, som gruppen 'FSP-medlem i AP Pension' berører i henvendelsen af 14. februar 2014, kan Finanstilsynet oplyse, at spørgsmålet om pensionsnedskrivninger pga. ændrede levetidsforudsætninger forelægges for Det Finansielle Råd d. 31. marts 2014, hvor Forbrugerombudsmanden vil i deltage. Når rådet har taget stilling til afgørelsesudkastet vil det blive afgørelsen blive offentliggjort.'

Den omtalte afgørelse er Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014 (klagers Bilag 12).

Selskabet skal endvidere henvise til Ankenævnets kendelse i AKF 85.178, som tilsvarende behandler spørgsmålet om, hvorvidt klager i den pågældende sag havde fået tilstrækkelig omvalgsbonus i forbindelse med Pensionsvalg 2011. AP Pension fik medhold i sagen, idet ankenævnet udtalte: *'Efter sin gennemgang af sagens akter finder nævnet, at der ikke på det foreliggende grundlag er godtgjort omstændigheder, der indikerer, at selskabet har beregnet en for lav omvalgsbonus.'* Selskabet skal påpege, at klageren i AKF 85.178 i lighed med klager i nærværende sag heller ikke var berettiget til yderligere kompensation på baggrund af den ovennævnte kompensationsmodel.

Information om baggrund for, at klager ikke vil modtage kompensation
Ved Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014, blev AP Pension påbudt *'at udsende informationsmateriale til alle omvalgte medlemmer fra den daværende Finanssektorens Pensionskasse. Materialet skal beskrive baggrunden for, at AP Pension har besluttet at give kompensation og skal informere de berørte medlemmer om, at de vil modtage en kompensation. Informationsmaterialet skal udsendes i 2. kvartal 2014.'*

AP Pension har i fuld overensstemmelse med Finanstilsynets afgørelse udsendt informationsmateriale til alle de tidligere medlemmer af FSP, som har valgt om i 2011, 2012 og 2013. Derudover har selskabet informeret de berørte om, at de vil modtage kompensation, mens de, der ikke vil modtage kompensation er orienteret herom. Det er selskabets opfattelse, at ovenstående påbud i Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014 herved er opfyldt.

Da klager ikke er berettiget til yderligere kompensation i henhold til den beregningsmodel, som Finanstilsynet har godkendt, er han ved brev af 27. juni 2014 (klagers Bilag 13) orienteret herom. Brevet var vedlagt information om baggrunden for kompensationen. Materialet har forud for afsendelse været forelagt og drøftet med Finanstilsynet.

AP Pension fik endvidere i afgørelsen påbud om, at AP Pension inden udgangen af 2014, når de berørte medlemmer har fået tilskrevet kompensation, skal udsende informationsmateriale til de berørte medlemmer med besked om de konkrete økonomiske konsekvenser for medlemmet. Da klager ikke vil modtage kompensation, er klager ikke berørt af dette påbud, og han vil således ikke høre nærmere om de økonomiske konsekvenser af tilskrivning af kompensation.

Klager har efterfølgende henvendt sig for at få en individuel forklaring på, hvorfor han ikke vil modtage kompensation (klagers Bilag 14). AP Pension har afvist at uddybe beregningerne nærmere og at give klager individuelle beregninger. AP Pension henviser i den forbindelse til, at kompensationsmodellen, som er udarbejdet med dyb involvering fra Finanstilsynet, bygger på en kollektiv beregning inden for de enkelte kundegrupper, og der er taget udgangspunkt i de garantier, der var gældende på de tidspunkter, hvor de respektive omvalg har fundet sted. Herfra er der foretaget en række godkendte fradrag, f.eks. tidligere udbetalt omvalgsbonus, reduceret værdi af skyggekontoen m.v. Da FSP før fusionen med AP Pension var en kollektiv pensionsordning, opgøres værdierne af garantierne ikke individuelt, og derfor er der ingen individuelle beregninger.

AP Pension finder på baggrund af afgørelsen af 2. april 2014, drøftelserne med Finanstilsynet og den finansielle lovgivning, at selskabet har opfyldt sine informationspligter fuldt ud i forhold til orientering om, hvorvidt kunderne er omfattet af yderligere kompensation for at opgive tidligere garantier.

Selskabet henviser endvidere til, at Finanstilsynet har været dybt involveret i processen og de kollektive beregninger, idet dette er en ekstra sikkerhed for, at forholdene er sket på betryggende vis.

Klager anfører, at han ønsker at se eventuelle konsekvenser for hans pensionsordning, når man tager højde for levetidsforbedringer. I den forbindelse kan AP Pension oplyse, at dette punkt ikke relaterer sig til kompensationen. I markedsrente beregnes pensionen årligt på baggrund af aktuelle forventninger til de forudsætninger, der indgår i beregningen, herunder levetider. Klager modtager årligt en pensionsoversigt med en prognose for hans pensionsordning. Prognosen er en fremregning, der viser, hvordan pensionen kan udvikle sig, og er udarbejdet i henhold til Finanstilsynets vejledning om pensionsfremskrivninger.

Det bemærkes, at der er mange forskellige muligheder for hvordan pensionen udbetales, mens den endelige udbetalingsmodel først vælges på udbetalingstidspunktet. AP Pension har ikke mulighed for at afbillede alle mulige udbetalingsmodeller på prognosen, og selskabet har valgt at lave prognosen ud fra den udbetalingsmodel, som efter selskabets erfaring er mest efterspurgt.

Som det også fremgår af klagers pensionsprognose fra juni 2012 (prognosen og kontooversigt indgår som klagers Bilag 1), er der netop tale om dækninger i markedsrente og en prognose, idet der er henvist til prognoseforudsætningerne på sidste side, hvor der bl.a. fremgår følgende:

'*Pensionsprognosen er en fremregning, der viser dig, hvordan din pension kan udvikle sig.*
[...]
Har du pension i markedsrente, følger din forrentning markedsrenten. For markedsrente er afkastet i prognosen baseret på det forudsatte afkast i de fonde, der indgår i den risikoprofil, du har valgt. Du skal desuden være opmærksom på, at din opsparing er ugaranteret, og at dine udbetalinger vil afhænge af det faktisk opnåede afkast og de til enhver tid gældende beregningsforudsætninger, herunder levetider.

Prognosen er udarbejdet efter Finanstilsynets vejledning om pensionsfremskrivninger. Prognosen er udarbejdet under forudsætning af, at lovgivningen ikke ændres. Forudsætningerne er ***behæftet med usikkerhed****, og det vil være de* ***faktiske forhold*** *i fremtiden, der bestemmer udviklingen i din pensionsordning. Vær opmærksom på, at tallene i pensionsprognosen* ***ikke er bindende*** *for FSP og* ***ikke kan udgøre grundlag for rettigheder overfor FSP****. Forudsætningerne for prognosen er uddybet på www.fsp.dk."*

AP Pension har igen i maj 2014 sendt klager en konto- og pensionsoversigt for 2013 (Bilag I). Oversigten indeholder ikke en prognose, da forudsætningerne for beregning af pensionsprognosen for klagers opsparing er for optimistiske i forhold til AP Pensions nuværende forventning til udviklingen i bl.a. afkast og levetider. AP Pension er i gang med at ændre forudsætningerne til et mere realistisk niveau, og vi forventer, at klager vil kunne se en ny prognose i slutningen af 2014, baseret på mere realistiske forventninger til de forhold der indgår i beregningen.

AP Pension finder ikke, at klager har krav på yderligere information om levetiders indflydelse på den fremtidige pension, idet der bl.a. henses til reglerne i informationsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om god skik og henset til, at klager ikke har krav på en prognose.

Det bemærkes, at sagen i vidt omfang svarer til Ankenævnets sag nr. 86.619, ligesom der henvises til AKF 85.178."

Af Finanstilsynets afgørelse af 2/4 2014 fremgår bl.a.:

2. Sagsfremstilling

…

AP Pensions model for kompensation

Finanstilsynet anmodede AP Pension om redegørelser for forløbet af de gennemførte omvalg i 2011, 2012 og 2013. AP Pensions bestyrelse traf i efteråret 2013 beslutning om en kompensation og indledte dialog med Finanstilsynet desangående. I dialogen har AP Pension over for Finanstilsynet fremlagt en model for kompensation til de medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013, og hvor AP Pension kunne konstatere, at der ikke ved omvalgene var ydet tilstrækkelig kompensation.

I den fremlagte model tages der udgangspunkt i en kollektiv beregning indenfor de relevante kontributionsrentegrupper. For de enkelte omvalg er der ved beregningen af den endelige kompensation taget højde for:

- allerede udbetalt omvalgsbonus,
- i hvilket omfang værdien af skyggekontoen på tidspunktet for omvalg kan fradrages,
- finansiel risiko i forbindelse med gennemførslen af omvalgene,
- risikounderskud afholdt af egenkapitalen,
- selektionsrisiko

…

4. Vurdering

AP Pensions model for kompensation

Finanstilsynet har gennemgået principperne i AP Pensions model for kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013. Finanstilsynet har vurderet principperne i den fremlagte model i forhold til principperne anført herover.

Det er Finanstilsynets vurdering, at modellen fremlagt af AP Pension sikrer medlemmerne en rimelig behandling af medlemmerne i overensstemmelse med principperne anført herover.
Finanstilsynet har ved vurderingen lagt vægt på, at de principper, der anvendes i modellen svarer til praksis gældende på tidspunktet for omvalgene. Det gælder for så vidt angår den kollektive tilgang til beregningerne samt mulighederne for at korrigere størrelsen af kompensationen.

På den baggrund påtaler Finanstilsynet, at AP Pension, ved omvalg for medlemmer i den daværende Finanssektorens Pensionskasse i 2011, 2012 og 2013, undlod at udbetale de merhensættelser til forventet længere levetid, som gjaldt på tidspunktet for omvalget.
…"

Af standardbrev af 27/6 2014 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

Kompensation til en gruppe kunder fra det tidligere FSP Pension

Vi skriver til dig, fordi du ændrede din pensionsordning ved Pensionsvalg 2011, eller fordi du har overflyttet dit pensionsdepot til AP NetLink.

AP Pension har besluttet at udbetale kompensation til en gruppe af de kunder, som foretog ovenstående ændring, da de ikke i tilstrækkeligt omfang blev kompenseret for ændringen i

deres garantiforhold. Finanstilsynet gav den 2. april 2014 AP Pension en påtale for dette. Finanstilsynet påbød samtidig AP Pension at informere alle kunder, der var omfattet af afgørelsen, også selvom afgørelsen ikke har betydning for alle.

Du er ikke blandt de kunder, der vil modtage en kompensation. Det skyldes, at den kundegruppe, som din pensionsordning var del af, ikke havde garantier med en værdi, der berettiger til kompensation. Du vil ikke modtage yderligere information om kompensationen udover dette brev.

Du kan læse mere om kompensationen og kompensationsmodellen i det vedlagte.

AP Pension fortsætter den tætte dialog med Finanstilsynet, indtil kompensationen er endeligt fordelt, og afgørelsen af den 2. april 2014 er fuldt ud efterlevet.
…
Baggrund for kompensationen
…
Det samlede kompensationsbeløb udgør 170 mio. kr. Beløbet kompenserer nogle af de kunder, der har valgt sig om, for værdien af de garantier, der var knyttet til deres ordning på tidspunktet for deres omvalg.

AP Pension har identificeret de kundegrupper, som på omvalgstidspunktet havde en garanti, der ikke blev tilstrækkeligt kompenseret, da de ændrede deres garantiforhold. Da både garantierne og kundernes øvrige forhold er meget forskellige, havde langt fra alle garantier en værdi. Ud af dem, der har ændret garantiforhold, vil ca. 16 pct. modtage en kompensation.
…

Beskrivelse af kompensationsmodellen
AP Pension har udarbejdet en model, der fastlægger en kompensation for ændringen af garantierne. Vi har haft en tæt dialog med Finanstilsynet om kompensationsmodellen, og Finanstilsynet vurderer, at kompensationen opfylder de betingelser, der er forudsat i Finanstilsynets afgørelse af den 2. april 2014.

Kompensationsmodellen tager udgangspunkt i de garantier og det aftalegrundlag, som har været gældende forud for omvalgene. Modellen tager endvidere udgangspunkt i en kollektiv beregning, der viser, at nogle kundegrupper har haft garantier med en værdi, der berettiger dem til kompensation. For andre kundegrupper viser modellen, at de ikke har haft garantier af en værdi, der berettiger til kompensation.

De væsentligste forhold i Finanstilsynets afgørelse hvad angår kompensationsmodellen er:

'I den fremlagte model tages der udgangspunkt i en kollektiv beregning indenfor de relevante kontributionsrentegrupper. For de enkelte omvalg er der ved beregningen af den endelige kompensation taget højde for:

- allerede udbetalt omvalgsbonus,
- i hvilket omfang værdien af skyggekontoen på tidspunktet for omvalg kan fradrages,
- finansiel risiko i forbindelse med gennemførslen af omvalgene,
- risikounderskud afholdt af egenkapitalen,
- selektionsrisiko'

'Finanstilsynet har gennemgået principperne i AP Pensions model for kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013. Finanstilsynet har vurderet principperne i den fremlagte model i forhold til principperne anført herover.

Det er Finanstilsynets vurdering, at modellen fremlagt af AP Pension sikrer medlemmerne en rimelig behandling af medlemmerne i overensstemmelse med principperne anført herover.' "

Nævnet udtaler:

Som sagen foreligger oplyst finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort, at han har ret til yderligere kompensation. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at betale et kompensationsbeløb til klageren.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabets kompensationsmodel har været forelagt for Finanstilsynet, som ved afgørelse af 2/4 2014 har udtalt, at "Finanstilsynet har gennemgået principperne i AP Pensions model for kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013. Finanstilsynet har vurderet principperne i den fremlagte model i forhold til principperne anført herover. Det er Finanstilsynets vurdering, at modellen fremlagt af AP Pension sikrer medlemmerne en rimelig behandling af medlemmerne i overensstemmelse med principperne anført herover. Finanstilsynet har ved vurderingen lagt vægt på, at de principper, der anvendes i modellen svarer til praksis gældende på tidspunktet for omvalgene. Det gælder for så vidt angår den kollektive tilgang til beregningerne samt mulighederne for at korrigere størrelsen af kompensationen."

Nævnet har også lagt vægt på, at Finanstilsynet - på baggrund af henvendelse fra Foreningen Pensionist i FSP - ved mail af 8/4 2014 har henvist til Finanstilsynets afgørelse af 2/4 2014, idet det af mailen fremgår: "Henset til den trufne afgørelse, og henset til, at AP Pension for Finanstilsynet har forelagt en rimelig model for udbetaling af kompensation til medlemmer, der har valgt om i henholdsvis 2011, 2012 og 2013, betragter Finanstilsynet sagen for afsluttet."

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at selskabet har oplyst, at der ikke eksisterede kollektivt bonuspotentiale på FSP Pensions rentegrupper på omvalgstidspunktet, at det

derfor ikke var relevant at udlodde kollektivt bonuspotentiale, og at selskabet på trods af dette besluttede at udlodde 2,35 % før PAL i omvalgsbonus fra egenkapitalen, og at en skyggekonto svarende til cirka 15 % af de omvalgte hensættelser blev eftergivet.

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabet har oplyst, at selskabets kompensationsmodel "tager udgangspunkt i værdien af de garantier og det aftalegrundlag, som har været gældende forud for omvalgene. Nogle kundegrupper har haft garantier med en værdi, der i henhold til den godkendte model berettiger dem til kompensation. Andre kundegrupper har ikke haft garantier af værdi der berettiger til kompensation. Modellen, som Finanstilsynet har godkendt, og hvis hovedtræk er beskrevet i Finanstilsynets afgørelse, resulterer i, at flertallet af de kunder i de kundegrupper, der har deltaget i omvalget i 2011, ikke har ret til kompensation, fordi gruppen ikke havde garantier af værdi, der berettiger hertil. Klager er ikke blandt de kunder, der vil modtage en kompensation. Det skyldes, at den kundegruppe, som klagers pensionsordning var del af, ikke havde garantier med en værdi, der berettiger til yderligere kompensation. Ved Pensionsvalg 2011 fik alle, herunder også klager, en omvalgsbonus på 2 % i forbindelse med at de slap deres garanti. Når klager er blandt de kunder, der ikke modtager yderligere kompensation, skyldes det således, at værdien af garantien på klagers ordning ikke berettigede til yderligere kompensation."

Nævnet finder, at selskabet i brevet af 27/6 2014 på tilstrækkelig måde har forklaret principperne i beregningerne af kompensationer. Selskabet har anført, at der tages udgangspunkt i en kollektiv beregning inden for relevante kontributionsrentegrupper. Der inddrages herefter individuelle forhold som køn, alder og produktsammensætning mv.

Nævnet finder ikke grundlag for at pålægge selskabet at fremlægge oplysninger om kompensationsberegningerne i et videre omfang end sket. Nævnet finder, at selskabet ved de fremsendte redegørelser i breve af 2014 til klageren har opfyldt den loyalitetsforpligtigelse, som må antages at påhvile parterne i kontraktforholdet. Nævnet finder, at det ikke er godtgjort, at det følger af regelgrundlag eller andet, herunder afgørelsen af 2/4 2014 fra Finanstilsynet, at selskabet i den foreliggende situation har en forpligtelse

til at fremlægge yderligere oplysninger eller beregninger for klageren om den omhandlede kompensationsmodel.

Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
Formand